

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego członkiem międzynarodowego stowarzyszenia skupiającego systemy ubezpieczeń społecznych świata

Od skromnej liczby dziewięciu członków w 1927 r. do chwili obecnej ISSA rozwinęła się tak dalece, że aktualnie skupia ponad 340 instytucji ubezpieczeń społecznych w 130 krajach, łącząc w ten sposób systemy ubezpieczeń społecznych na całym świecie.

Jak powszechnie wiadomo, ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25) powołała do życia Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. KRUS zaczęła funkcjonować jako samodzielna instytucja ubezpieczenia społecznego dla rolników z początkiem 1991 r.

Jedną z pierwszych decyzji strategicznych Prezesa KRUS Maksymiliana Delekty był wniosek do Sekretarza Generalnego ISSA D. Hoskinsa o przyjęcie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w poczet członków afiliowanych **International Social Security Association** (Międzynarodowe Stowarzyszenie Ubezpieczeń Społecznych). Wniosek został pozytywnie rozpatrzony i od 1992 r. Kasa została pełnoprawnym członkiem ISSA.

International Social Security Association (ISSA)

ISSA powstała w 1927 roku. Celem jej działania było propagowanie ubezpieczeń chorobowych. Zakres działania szybko się rozszerzył i objął ubezpieczenia na starość (emerytury), od inwalidztwa i na wypadek śmierci.

Punktem zwrotnym w rozwoju ISSA była konferencja Międzynarodowego Biura Pracy, która odbyła się w Filadelfii w 1944 r. W rezolucji końcowej tej konferencji ujęto zapis na temat promowania współpracy między organizacjami ubezpieczeniowymi, regularnej wymiany informacji oraz badania problemów występujących w ubezpieczeniach społecznych.

Od skromnej liczby dziewięciu członków w 1927 r. do chwili obecnej ISSA rozwinęła się tak dalece, że w aktualnie skupia ponad 340 instytucji ubezpieczeń społecznych w 130 krajach, łącząc w ten sposób systemy ubezpieczeń społecznych na całym świecie. Jej siedziba znajduje się w Genewie, w Międzynarodowym Biurze Pracy, z którym związana jest od początku swego powstania. ISSA ma również swoje biura regionalne w:

- Afryce (Abidjan),
- Ameryce Południowej (Buenos Aires),
- Azji i Oceanii (Manilia),
- Europie (Paryż).

Członkostwo w ISSA zapewnia dostęp do:

- międzynarodowych konferencji naukowych, stałych spotkań ekspertów i konferencji na temat bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, spotkań, na których analizowane są posiadane dane,
- spotkań regionalnych oraz grup roboczych organizowanych w celu skoncentrowania się na specyficznych zagadnieniach danego regionu,
- aktualnych informacji na temat trendów i bieżących badań w światowych ubezpieczeniach społecznych,
- profesjonalnych kursów i materiałów edukacyjnych z zakresu ubezpieczeń społecznych,
- bezpłatnych kopii publikacji ISSA: *International Social Security Review* (Międzynarodowy Przegląd Ubezpieczeń Społecznych), *Safety Worldwide and Trends in Social Security* (Bezpieczeństwo na świecie i trendy w ubezpieczeniach społecznych) oraz regionalnych biuletynów informacyjnych.

Misja: celem działania ISSA jest ochrona i promowanie ubezpieczeń społecznych na całym świecie.

Funkcje: ISSA zapewnia swoim członkom możliwość wymiany informacji i doświadczeń. Organizuje kursy i seminaria edukacyjne; zajmuje się badaniami nad ubezpieczeniami społecznymi; publikuje materiały dotyczące ubezpieczeń społecznych.

Cele na przyszłość: są określone przez nowe struktury i modele rodziny, wzrost wskaźnika zatrudnionych kobiet, trendy ku pracy poza domem lub pracy w niepełnym wymiarze godzin, wzrost mobilności sił roboczych, procesy globalizacji w ekonomii, nowe technologie, wzrost i zmiany potrzeb w stosunku do systemów ubezpieczeń społecznych oraz organizacji admi-

nistrujących nimi. Wszystkie te procesy miały wpływ na ustalenie przez ISSA swoich priorytetów:

- rozszerzanie zdolności organizacji zajmujących się ubezpieczeniami społecznymi,
- poprawa jakości oraz dostępu do informacji o rozwoju, innowacjach i doświadczeniach w ubezpieczeniach społecznych na świecie.

Członkostwo: ISSA oferuje dwa typy członkostwa: dla członków afiliowanych oraz członków stowarzyszonych:

1. **członkami afiliowanymi** są ministerstwa, instytucje centralne i federacje narodowe zajmujące się instytucjonalnym administrowaniem systemów ubezpieczeń społecznych w swoich krajach,
2. **członkami stowarzyszonymi** są narodowe instytucje non-profit, których cele są zbieżne z celami ISSA.

Dowodem trwałości Stowarzyszenia jest szeroki zasięg instytucji należących do ISSA, takich jak: ministerstwa, niezależne agencje, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych oraz podmioty publiczne odpowiedzialne za ubezpieczenia społeczne.

Zagadnienia dotyczące prowadzonej działalności

Zadania stojące przed ISSA są realizowane przez stałe komisje, w skład których wchodzi eksperci z całego świata. Zajmują się one badaniem i rozważaniem problemów wynikających ze specyficznych aspektów ubezpieczeń społecznych.

Komisje te obejmują:

1. ubezpieczenie medyczne i chorobowe,
2. ubezpieczenie od wypadków w pracy i chorób zawodowych,
3. ubezpieczenie bezrobotnych i pracujących,
4. ubezpieczenie na starość, na wypadek inwalidztwa i system zapomóg,
5. ubezpieczenia wzajemne,
6. zasiłki rodzinne,
7. prawnicze aspekty ubezpieczeń społecznych,
8. zagadnienia statystyczne,
9. rehabilitację,
10. zarządzanie i przetwarzanie danych,
11. zapobieganie ryzykom zawodowym.

Działania jedenastu międzynarodowych sekcji prewencyjnych specjalizujących się w różnych sektorach przemysłu i rolnictwa są koordynowane przez stałą komisję do spraw zapobiegania ryzykom zawodowym.

Działania regionalne: ISSA ma swoje biura regionalne w Abidjan, Buenos Aires, Manili i Paryżu. W odniesieniu do biur regionalnych Sekretariat Generalny w Genewie podjął trzy kierunki działań, a mianowicie:

1. regionalne spotkania zawodowe, konferencje i grupy robocze skoncentrowane na specyficznych potrzebach regionu,
2. kursy szkoleniowe dla ludzi zajmujących się ubezpieczeniami społecznymi,
3. regionalne biuletyny informacyjne i publikacje dostarczające informacji członkom ISSA.

Badania: sfera zainteresowań ISSA wykracza daleko poza codzienne problemy związane z administrowaniem systemami ubezpieczeń społecznych. Wynika to z przyszłych potrzeb społecznych. ISSA zainteresowana jest kwestiami zabezpieczeń społecznych postrzeganych z perspektywy badań narodowych i wielonarodowych. Poprzez swoją sieć korespondentów gromadzi najnowsze informacje o prowadzonych badaniach, monitoruje postępy i trendy w ubezpieczeniach społecznych na świecie.

Dzięki międzynarodowym konferencjom, członkowie otrzymują najświeższe informacje o prowadzonych badaniach. Zespół doradczy do spraw badań inicjuje nowe przedsięwzięcia. Ich rezultaty są publikowane i rozprawdane bezpłatnie wśród członków.

Publikacje: ISSA ma konkretny program publikacji:

- International Social Security Review – jedyny międzynarodowy periodyk dotyczący ubezpieczeń społecznych – zawiera artykuły ekspertów z dziedziny ubezpieczeń społecznych, studia nad systemami ubezpieczeniowymi w różnych krajach, analizy i problemy administracyjne dotyczące ubezpieczeń społecznych, jak również streszczenia i komentarze nowych publikacji z zakresu ubezpieczeń społecznych.
- Trends in Social Security – publikowany kwartalnie – zawiera szczegóły nowych legislacji dotyczących ubezpieczeń społecznych na świecie,
- The Regional Series drukuje m.in. raporty i streszczenia protokołów regionalnych konferencji i spotkań.
- EDP Bulletin – biuletyn informacyjny dotyczący systemów informatycznych w ubezpieczeniach społecznych.
- Safety Worldwide – biuletyn zawierający informacje na temat bezpieczeństwa pracy oraz prewencji i ochrony zdrowia,
- ISSA Bulletin – zawiera informacje o najważniejszych nadchodzących wydarzeniach w ISSA, o innowacjach w ubezpieczeniach społecznych, o wybranych spotkaniach z zakresu ochrony społecznej oraz bieżących wydarzeniach,
- Studies and Research Series – zawiera wybór publikacji prezentowanych przez specjalistów podczas międzynarodowych konferencji naukowych.

Wszystkie te wydawnictwa publikowane są w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim i niemieckim.

Sposób finansowania: ISSA jest finansowana ze składek członkowskich. Składki członków afiliowanych są zróżnicowane i wynikają z liczby ubezpieczonych i świadczeniobiorców, natomiast składki członków stowarzyszonych to stała roczna opłata.

Ważnym źródłem dochodu są środki czerpane z dobrowolnych wpłat od członków będących gospodarzami spotkań, podmiotów finansujących specjalne projekty badawcze i wspierających inne działania ISSA.

Struktura władz ISSA

ISSA działa poprzez trzy organy:

- **The General Assembly (Zgromadzenie Ogólne)** zwoływane raz na trzy lata, składające się z reprezentantów wszystkich instytucji członkowskich,
- **The Council (Rada)** utworzona z pojedynczych przedstawicieli krajów, mających statut członka afiliowanego ISSA,
- **The Bureau (Biuro)** składające się z wybranych członków Rady i Przewodniczących stałych Komisji ISSA.

Osoby kierujące ISSA, wybierane przez Radę na posiedzeniach Zgromadzenia Ogólnego:

- **President (Prezes),**
- **Treasurer (Skarbnik),**
- **Secretary General (Sekretarz Generalny).**

Obecność KRUS w ISSA

Jeszcze przed formalnym uzyskaniem członkostwa w ISSA delegacja KRUS z Prezesem M. Delektą (oraz J. Kossakowski, K. Pątkowski) uczestniczyła w 1991 r. w obradach Międzynarodowego Kolokwium, które odbyło się w Budapeszcie, a zostało zorganizowane przez Sekcję Rolnictwa ISSA. Tematem wiodącym Kolokwium było: „*Zabezpieczenie Społeczne Pracowników Rolnictwa*” na przykładzie prywatyzowanego wówczas rolnictwa na Węgrzech. Podczas Kolokwium delegacja KRUS nawiązała kontakty z kierownictwem Sekcji Rolnictwa ISSA oraz delegacjami z różnych państw uczestniczącymi w obradach.

Nawiązane kontakty osobiste, jak również zainteresowanie polskim systemem ubezpieczenia społecznego rolników sprawiły, że z chwilą uzyskania w 1992 r. członkostwa, KRUS stała się aktywnym członkiem ISSA, a zwłaszcza Sekcji Rolnictwa.

W ciągu ostatnich kilku lat delegacje KRUS uczestniczyły w obradach trzech Zgromadzeń Ogólnych ISSA (w Meksyku, Indonezji, Maroku) oraz w wielu konferencjach, kolokwium i sympozjach, przedstawiając referaty na temat ubezpieczenia społecznego rolników oraz prowadzonej prewencji i rehabilitacji, która była i jest w centrum zainteresowania Kierownictwa Sekcji zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi w rolnictwie.

Wyrazem uznania dla KRUS, a szczególnie dla Prezesa M. Delekty za działalność międzynarodową w ramach ISSA, było powierzenie naszej instytucji organizacji 28. Międzynarodowego Kolokwium ISSA w Warszawie w dniach 16-18 września 1998 r. na temat: *„Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia w rolnictwie”*.

Uczestniczyły w nim delegacje 16. państw z Europy zrzeszonych w ISSA oraz przedstawiciele z Japonii i Senegalu. Kolokwium zakończyło się pełnym sukcesem pod względem merytorycznym i organizacyjnym.

Działalność i obecność Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z oczywistych względów jest najbardziej widoczna i aktywna w pracach Międzynarodowej Sekcji Rolnictwa. Tym niemniej KRUS – jako instytucja zabezpieczenia społecznego – współpracuje również z europejskim regionalnym Biurem ISSA w Paryżu, które koordynuje pracę wszystkich instytucji zabezpieczenia społecznego państw europejskich zrzeszonych w ISSA.

Międzynarodowa Sekcja ISSA na rzecz zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi w rolnictwie

Cel powstania Sekcji

W celu wykonania zadań związanych z ochroną pracowników oraz zabezpieczeniem przed wypadkami, ISSA powołała stałą, specjalistyczną Komisję ds. Zabezpieczenia przed Wypadkami przy Pracy i Chorobami Zawodowymi.

Ochrona pracownicza w różnych krajach była rozproszona wśród różnych gałęzi przemysłu. Dlatego też specjaliści odnośnych gałęzi przemysłu

zaczęli organizować wewnątrz ISSA sesje naukowe nt. ochrony pracowników różnych branż.

Temat „Zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy w rolnictwie” podjęto po raz pierwszy w 1955 r. w ramach przygotowanego przez ISSA Światowego Kongresu w Rzymie na rzecz zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy. Do zagadnienia powrócono następnie podczas Międzynarodowego Sympozjum ISSA w 1963 r. w Warszawie, gdzie główne sprawozdanie poświęcono „Ochronie pracowniczej w rolnictwie”. Stanowiło ono bazę do powołania podkomisji na rzecz zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi w rolnictwie.

Podczas IV Światowego Kongresu ISSA w 1964 r. w Londynie postanowiono powołać Międzynarodową Sekcję Zabezpieczenia przed Wypadkami Przy Pracy i Chorobami Zawodowymi w Rolnictwie. Sekcja Rolnictwa wspólnie z Sekcją Budownictwa jest najstarszą Sekcją ISSA.

Do zadań Sekcji Rolnictwa ISSA należy prowadzenie międzynarodowej działalności, wspieranie i przyczynianie się do ochrony przed wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi w rolnictwie poprzez:

- wymianę informacji pomiędzy członkami Sekcji,
- organizację międzynarodowych sesji, komisji, grup roboczych, kółkwiów, rozmów okrągłego stołu,
- organizację szkoleń i konsultacji,
- prowadzenie badań naukowych.

Władze Sekcji

Sekcja Rolnictwa wybiera spośród swoich członków zarząd co 6 lat.

Zarząd Sekcji tworzą:

- **Prezes,**
- **Wiceprezesi,**
- **Sekretarz Generalny.**

Zarząd ma za zadanie przygotowywanie działań Sekcji i propagowanie ich rezultatów.

Obecny Zarząd Sekcji tworzą następujące osoby:

- **Prezes** – Pan **Harald Deisler** – Prezes Federalnego Związku Rolniczych Towarzystw Zawodowych (Niemcy);
- **Wiceprezesi:**
 1. Pani **Jannette Gros** – Prezes Centralnej Kasy Społecznych Ubezpieczeń Rolniczych (Francja)
 2. Pan Dr **Josef Kandlhofer** – Dyrektor Generalny Komisji Zabezpieczenia Społecznego Rolników (Austria)
- **Sekretarz Generalny** – Pan Dr **Hans Jurgen Sauer** – Zastępca Prezesa Federalnego Związku Rolniczych Towarzystw Zawodowych (Niemcy).

Zespół Doradców

W 1987 r. Walne Zgromadzenie członków Międzynarodowej Sekcji na rzecz zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi w rolnictwie powołało przy Zarządzie Sekcji Zespół Doradców. W skład Zespołu wchodzi eksperci z Anglii, Francji, Włoch, Austrii, Szwecji, Węgier, Niemiec, Portugalii, Finlandii, a od 1998 roku również przedstawiciel Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (autor niniejszego opracowania).

Do Zespołu Doradców należy:

- wykonywanie zadań zleconych przez Sekretarza Generalnego Sekcji,
- opracowywanie długoterminowych zadań i celów,
- przygotowanie programów kolokwii, różnego rodzaju konferencji i sympozjów organizowanych przez Sekcję,
- dokonywanie oceny działań Sekcji na podstawie końcowych dokumentacji.

Dotychczasowe działania Sekcji Rolnictwa

Od 1964 roku, tj. od chwili utworzenia, Sekcja zorganizowała lub uczestniczyła w przygotowanych przez ISSA światowych Kongresach na rzecz ochrony pracowniczej, poszerzonych o specjalistyczną tematykę związaną z rolnictwem i leśnictwem.

W trakcie kongresów, kolokwii i konferencji omawiano następujące tematy:

- *Zapobieganie wypadkom przy pracach rolniczych.* Międzynarodowe Kolokwium w Wiedniu, 1965 r.
- *Ochrona pracownicza w rolnictwie.* Międzynarodowe Kolokwium w Hamburgu, 1966 r.
- *Zapobieganie wypadkom spowodowanym przez ciągniki rolnicze.* V Światowy Kongres ISSA w Zagrzebiu, 1967 r.
- *Zapobieganie wypadkom przy pracach i chorobom zawodowym w leśnictwie.* Międzynarodowe Kolokwium w Helsinkach, 1968 r.
- *Przeciwdziałania wypadkom spowodowanym przez maszyny rolnicze podczas uprawy roli.* W ramach VI Światowego Kongresu ISSA w Wiedniu, 1971 r.
- *Stan bezpieczeństwa urządzeń i maszyn rolniczych oraz ich tendencje rozwojowe.* Międzynarodowa Sesja Robocza ISSA w Hannoverze, 1972 r.

- *Uwzględnienie ochrony pracowniczej w projektowaniu i konstrukcji maszyn. Studium porównawcze dotyczące reguł przeprowadzenia kontroli w zakresie bezpieczeństwa maszyn rolniczych. Międzynarodowy Okrągły Stół w Paryżu, 1973 r.*
- *Bezpieczeństwo pracy a konstrukcja maszyn rolniczych i leśnych. Sprawdzian bezpieczeństwa urządzeń rolniczych i leśnych stosowanych w opryskach środkami owadobójczymi oraz do nawozów sztucznych. VII Światowy Kongres ISSA w Dublinie, 1974 r.*
- *Zabezpieczenie przed wypadkami powodowanymi przez nowoczesne maszyny w leśnictwie. Ochrona przed hałasem w pracach leśnych. Nowoczesne metody przekazu informacji i reklama stosowana w ochronie przed wypadkami w pracach w gospodarstwie rolnym i leśnym. Międzynarodowa Sesja Robocza w Jonkoping. 1975 r.*
- *Ochrona przed wypadkami w środowisku wiejskim. Międzynarodowe Kolokwium w Wiedniu, 1976 r.*
- *Zapobieganie wypadkom spowodowanym przez ciągniki i urządzenia wywrotne. Koszty i skutki ochrony przed wypadkami w rolnictwie. Międzynarodowa Rozmowa Okrągłego Stołu w ramach VIII Światowego Kongresu w Bukareszcie, 1977 r.*
- *Metody oceny bezpieczeństwa nowoczesnych maszyn rolniczych. Zapobieganie wypadkom podczas stosowania urządzeń do składowania owoców, warzyw i wina. Międzynarodowe Kolokwium w Perugii, 1978 r.*
- *Wypadki przy pracy w hodowli zwierząt oraz podczas stosowania środków ochrony roślin. Choroby zawodowe spowodowane przy pracy w hodowli zwierząt. Zapobieganie wypadkom – problemy bieżące oraz rozwiązania na przyszłość. Międzynarodowe Kolokwium w Paryżu, 1979 r.*
- *Najnowsze osiągnięcia w ochronie przed niebezpieczeństwem spowodowanym przez urządzenia rolnicze i hałas. Środki ochrony osobistej stosowane przy pracach w szklarniach i ogrodach na wolnym powietrzu. Międzynarodowa Sesja Techniczna w ramach IX Światowego Kongresu w Amsterdamie, 1980 r.*
- *Stosowanie środków chemicznych w rolnictwie i ochrona przed ich szkodliwym działaniem; ochrona konsumentów i ochrona środowiska. Zabezpieczenie konsumentów przed spożyciem produktów rolnych skażonych chemicznie. Profilaktyka przeciwwypadkowa w rolnictwie dzięki zastąpieniu środków chemicznych metodami technicznymi i uzupełniającymi. System i normy stosowania środków ochrony roślin na Węgrzech. Międzynarodowe Kolokwium w Csopak, 1981 r.*
- *Aktualny stan ochrony rolników, pracowników rolnych oraz przepisy bezpieczeństwa dotyczące pojazdów rolniczych i maszyn. Międzynarodowe Kolokwium w Monachium, 1982 r.*

- *Środki zabezpieczenia przed wypadkami w związku z mechanizacją procesów produkcyjnych w rolnictwie oraz leśnictwie. Możliwości wdrożenia norm ochrony pracowniczej w rolnictwie, wypracowanych przez najbardziej rozwinięte gospodarczo kraje świata. Międzynarodowe Sympozjum w ramach X Światowego Kongresu ISSA w Ottawie, 1983 r.*
- *Doświadczenia przy wdrażaniu technicznych norm bezpieczeństwa w rolniczych maszynach i urządzeniach takich jak: traktory, sprzęt do nawożenia, wysiewu i uprawy pola, żniwiarki, urządzenia w podwórzu. Potrzeba międzynarodowych uregulowań związanych z bezpieczeństwem pracy rolniczej. Międzynarodowe Kolokwium w Saragossie, 1984 r.*
- *Problemy związane z wypadkami w rolnictwie, aktualne tendencje i możliwości zapobiegania. Międzynarodowe Obrady Okrągłego Stołu w Paryżu, 1985 r.*
- *Unifikacja norm prawnych, regulujących zabezpieczenie przeciwwypadkowe. Problemy technicznego i osobistego zabezpieczenia przeciwwypadkowego, zastępowanie niebezpiecznych prac fizycznych mechanizacją w składowaniu kiszonek i w szklarniach. Przeciwdziałanie hałasowi i innym szkodliwym działaniom otoczenia. Dostosowanie maszyn i urządzeń do wymogów ergonomicznych. Międzynarodowe Kolokwium w Balatonfured, 1986 r.*
- *Środowisko pracy osób obsługujących urządzenia w leśnictwie. Wpływ szkodliwych czynników środowiskowych w leśnictwie, zabezpieczenie przed wypadkami spowodowanymi obsługą ręcznych pił taśmowych w aspekcie medycznym i technicznym oraz ze względu na hałas i wibracje. Międzynarodowa Specjalistyczna Sesja w ramach XI Światowego Kongresu ISSA w Sztokholmie, 1987 r.*
- *Powody zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym, aspekty medyczne i ekonomiczne. Międzynarodowe Kolokwium w Barcelonie, 1988 r.*
- *Bezpieczeństwo pracy podczas dojenia, karmienia zwierząt, oczyszczania z odchodów, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ochronę środowiska. Środki służące do ochrony wód śródlądowych. Przestrzeganie przepisów i norm bezpieczeństwa pracy przy hodowli zwierząt. Odzwierzęce choroby zawodowe, metody i sposoby zapobiegania. Międzynarodowe Kolokwium w Lucernie, 1989 r.*
- *Ochrona środowiska pracy przed zagrażającymi zdrowiu czynnikami:*
 1. *zagrożenia ludzi i środowiska ze strony środków ochrony roślin,*
 2. *bezpieczeństwo stosowania środków ochrony roślin,*
 3. *szczególne aspekty stosowania środków ochrony roślin w krajach trzeciego świata,*
 4. *ochrona narządów oddechowych przed szkodliwymi dla zdrowia pyłami w aspekcie medycznym i technicznym. Międzynarodowa Specjalistyczna Sesja w ramach XII Światowego Kongresu ISSA w Hamburgu, 1990 r.*

- *Ochrona pracowników prywatyzowanego rolnictwa na Węgrzech. Zabezpieczenie przeciwwypadkowe pracowników sektora rolniczego w Szwecji, Francji, Wielkiej Brytanii i Niemczech. Praktyczne przykłady zabezpieczenia przed wypadkami w małych i średnich gospodarstwach rolnych:*
 1. *bezpieczne drogi z pola do domu,*
 2. *bezpieczne obchodzenie się z gnojowicą,*
 3. *traktor jako główne narzędzie napędowe w gospodarstwie rolnym,*
 4. *urządzenia ręczne.**Próba ujednoczenia przepisów i norm bezpieczeństwa pracy w Europie. Międzynarodowe Kolokwium w Budapeszcie. 1991 r.*
 - *Oddziaływanie wytycznych Unii Europejskiej na ochronę pracy i zdrowia. Problemy związane z bezpieczeństwem oraz zdrowiem określonych grup pracowniczych. Kształcenie i doksztalcanie w zakresie ochrony pracy i zdrowia. Europejska Konferencja poświęcona bezpieczeństwu pracy w Kassel, 1992 r.*
 - *Środki zapobiegania wypadkom w rolnictwie i ich skutki gospodarcze. Międzynarodowa Specjalistyczna Sesja w ramach XIII Światowego Kongresu ISSA w New-Delhi, 1993 r.*
 - *Uwrażliwienie na problemy związane z rolnictwem w trakcie pobierania nauki: obowiązki kobiet pracujących na roli; zadania partnerów społecznych; odpowiedzialność państwa związana z powołaniem zabezpieczenia społecznego. Szczególne problemy prewencji w sadownictwie i uprawach specjalnych. Międzynarodowe Kolokwium w Angers, 1994 r.*
 - *Globalne problemy w prewencji i rehabilitacji, wpływ środowiska pracy na wzrost zachorowań oraz możliwości rehabilitacji. Przykłady zastosowania ergonomii w rolnictwie i ogrodnictwie. Próba znalezienia odpowiedzi na problemy występujące w rolniczym sektorze pracy. Zastosowanie programów komputerowych do analizy zagrożeń w wiejskim środowisku pracy. Międzynarodowe Kolokwium w Albuferia, 1995 r.*
 - *Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia w małych i średnich gospodarstwach rolnych – problemy i możliwości ich rozwiązania. Międzynarodowa Specjalistyczna Sesja w ramach XIV Światowego Kongresu ISSA w Madrycie. 1996 r.*
 - *Kontrola bezpieczeństwa maszyn i urządzeń. Strategia redukcji śmiertelnych i ciężkich wypadków w obejściu przy obsłudze maszyn rolniczych. Inspekcja pracy w sektorze rolnym – analiza zagrożeń w miejscu pracy. Międzynarodowe Kolokwium w Sorrento, 1997 r.*
 - *Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia w rolnictwie. Międzynarodowe Kolokwium w Warszawie, 1998 r.*
- Oprócz współpracy z innymi sekcjami ISSA, Sekcja Rolnictwa współpracuje również z władzami Unii Europejskiej. W ramach Europejskiego

Roku na rzecz Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy, Sekcja Rolnictwa ISSA przeprowadziła wspólnie z Komisją UE kampanię na temat: „*Przygotowanie i szkolenie w zakresie prewencji*”. W ramach tej kampanii zorganizowano szereg szkoleń dla przedstawicieli przysposobienia zawodowego działających w sektorach rolnictwa, rybołówstwa oraz budownictwa.

Osiągnięcia Sekcji

Osiągnięć z dziedziny ochrony przeciwwypadkowej i ochrony zdrowia nie da się w ogólności łatwo ująć, ponieważ poprzez zastosowanie wielu środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, nie można ich szczegółowo policzyć.

Ogólnie rzecz ujmując, o sukcesie wysiłku i poczynaniach związanych z prawną ochroną przeciwwypadkową można by wnioskować z liczby wypadków przy pracy i zapadalności na choroby zawodowe. Należałoby określić liczbę dotychczasowych wypadków przy pracy i chorób zawodowych wśród pracowników krajów należących do Sekcji Rolnictwa ISSA, licząc od czasu powstania sekcji.

Wymiary zredukowania liczby wypadków i chorób zawodowych w poszczególnych krajach znacznie się różnią. Do zmniejszenia ich liczby przyczyniają się zapewne odpowiednie środki, jako jedno z ważniejszych czynników. Inne uwarunkowania, to malejąca liczba osób pracujących w rolnictwie oraz wyeliminowanie ciężkiej pracy fizycznej dzięki nowoczesnym maszynom i urządzeniom.

Z drugiej strony redukcja osób pracujących w rolnictwie powoduje, iż na pomniejszający się wciąż krąg zatrudnionych spada obowiązek dopilnowania wszystkiego i podołanie rosnącym zakresom czynności, przez co praca w rolnictwie staje się bardziej niebezpieczna i znacznie się różni od tej, wykonywanej wcześniej.

W odniesieniu do oceny urządzeń oraz sprzętu należy w podsumowaniu uwzględnić fakt, że wskutek ich użycia dochodzi do kolejnych zagrożeń wypadkowych, które dołączyły do wcześniejszych przyczyn wypadków przy pracy.

Przy uwzględnieniu wszystkich tych okoliczności, z punktu widzenia Sekcji Rolnictwa ISSA, sukces związany z ochroną przeciwwypadkową w rolnictwie i leśnictwie jest wyraźnie zauważalny.

Na podstawie badań, opracowań i referatów prezentowanych na poszczególnych spotkaniach Sekcji można stwierdzić, że zostały osiągnięte następujące znaczące cele w wielu dziedzinach.

1. Liczba ekspertów odpowiedzialnych za objęcie ochroną przed wypadkami w rolnictwie i leśnictwie znacznie wzrosła. Przez to dało się osiągnąć znacząco lepsze porady i kontrolę nad przestrzeganiem przepisów i norm.
2. W ramach technicznych możliwości zapobiegania wypadkom poprawiła się znacznie ochrona przed wypadkami spowodowanymi rolniczymi maszynami i sprzętem i odpowiada dziś wielorakim aktualnym wymogom.
3. Wzrosła świadomość zagrożeń wynikających ze stosowania chemicznych środków ochrony roślin.
4. Z psychologicznego i ekonomicznego punktu widzenia, zapobieganie wypadkom zyskało na większym znaczeniu i jest praktykowane. Objasnienie znaczenia zapobiegania wypadkom przy pomocy mediów, plakatów i filmów odgrywa tu znaczącą rolę.
5. Podstawy działań związane z ochroną przeciwwypadkową opierają się na właściwych uregulowaniach prawnych. Sekcja Rolnictwa na podstawie oceny wymogów kształcenia w dziedzinie ochrony przeciwwypadkowej, które dotyczą osób zajmujących się rolnictwem, producentów urządzeń i sprzętu rolniczego w różnych krajach podjęła działania, aby wzajemnie się dostosować i przybliżyć. Inicjatywa ta bazuje na jednym z najwyższych poziomów bezpieczeństwa, jakie obowiązują w Unii Europejskiej. Ujednolicenie warunków pracy pod względem bezpieczeństwa sprzyja ścisłej integracji i jest wymogiem obecnych czasów.
6. Sekcja Rolnictwa w najbliższym czasie wyda opracowanie porównawcze na temat „Ochrona przeciwwypadkowa w państwach UE i EFTA”. Taka analiza powinna zainteresować państwa Europy Środkowo-Wschodniej, przed którymi otwiera się szansa przystąpienia w najbliższych latach do Unii Europejskiej.

Zbliżające się 35-lecie działalności Sekcji Rolnictwa będzie okazją do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy wywiązała się ona z nałożonych zadań i czy powinna kontynuować dotychczasowy kierunek. Jak sądzę, odpowiedź będzie pozytywna. Sekcja prowadzić będzie dalszą działalność i osiągać kolejne sukcesy.

Mgr Kazimierz Pątkowski jest dyrektorem Biura Organizacyjno-Prawnego w Centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz członkiem Zespołu Doradców Sekcji Rolnictwa ISSA.

Kronika

□ Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego praktycznie od chwili powstania współpracuje (oprócz działalności w ramach ISSA) z różnymi instytucjami zajmującymi się ubezpieczeniem społecznym sektora rolniczego. Najbardziej trwałe związki łączą KRUS z francuską instytucją ubezpieczenia społecznego rolników, pracowników leśnych, rolnych i pracodawców – Mutualité Sociale Agricole (MSA). Współpraca ta oparta jest na porozumieniu, jakie w 1991 r. podpisali Prezes KRUS Maksymilian Delekta i ówczesny Prezydent MSA Andre Laur.

W celu jej rozszerzenia i dostosowania do aktualnych potrzeb, Pan Prezes M. Delekta został zaproszony do wzięcia udziału w posiedzeniu Centralnej Rady Administracyjnej MSA (odpowiednik Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Polsce), na którym w dniu 28 stycznia 1999 r. podpisał wspólnie z Panią Prezydent MSA Jeannette Gros manifest wyrażający wolę kontynuacji ścisłej współpracy oraz precyzujący jej kierunki w latach następnych.

Główne kierunki współpracy to:

- reforma systemu ubezpieczenia społecznego rolników,
- rozwój systemu ubezpieczenia zdrowotnego,
- zdrowie i bezpieczeństwo pracy w rolnictwie,
- struktury organizacyjne i urządzenia techniczne w zarządzaniu ubezpieczeniami społecznymi.

Na bazie kapitału wiedzy zdobytej przez KRUS i doświadczeniu MSA powstanie projekt siostrzanej współpracy instytucjonalnej, który zostanie przedstawiony Komisji Wspólnot Europejskich, w celu uzyskania pomocy finansowej w ramach Programu PHARE.

□ Dyrektorzy Generalni:

- Federalnego Związku Rolniczych Towarzystw Zawodowych,
- Powszechnego Związku Rolniczych Kas Chorych,
- Dodatkowej Kasy Zabezpieczenia dla Osób Pracujących w Gospodarce Rolnej i Leśnej Niemiec,

wystosowali do Prezesa KRUS Pana Maksymiliana Delekty zaproszenie do udziału w uroczystości z okazji 50. rocznicy urodzin Prezesa Związku ww.

instytucji – Asesora Harolda Dreislera, który jest jednocześnie Prezydentem Sekcji Rolnictwa ISSA.

Z powodu ważnych zajęć służbowych Prezes KRUS nie mógł osobiście uczestniczyć w uroczystym spotkaniu w Kassel, natomiast wysłał Dostojnemu Jubilatowi serdeczne życzenia. Do życzeń tych dołącza nasza redakcja.

□ Litewski Państwowy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (SODRA) jest drugą zagraniczną instytucją ubezpieczenia społecznego (po francuskiej MSA), z którą KRUS utrzymuje ścisłą współpracę. Od 1992 r. obie instytucje podpisują roczne protokoły o współpracy.

Właśnie w celu podpisania protokołu o współpracy KRUS – SODRA w 1999 roku Dyrektor Naczelny SODRA Vincas Kunca zaprosił do Wilna Prezesa KRUS Maksymiliana Delektę.

Protokół podpisany w Wilnie 25 lutego br. uwzględnia wzajemną wymianę specjalistów w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, organizacji pracy oraz udział przedstawicieli KRUS w międzynarodowym seminarium organizowanym przez SODRA.

Na początku 2000 roku kierownictwo KRUS i SODRA dokona oceny wzajemnej współpracy i ustali zakres jej działania na lata następne.

□ W dniu 9 marca 1999 r. obradowało Prezydium, a w dniu następnym Rada Ubezpieczenia Społecznego Rolników, która podjęła uchwały:

- w sprawie pozostawienia na nie zmienionym poziomie (54,00 zł) składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w II kwartale 1999 r.,
- o przyjęciu sprawozdania z wykonania przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zadań z 1998 roku,
- odnośnie przyjęcia planu pracy KRUS na 1999 r.

□ 17 marca 1999 r. we Frankfurcie n/Menem odbyło się 58 posiedzenie Zarządu Sekcji Rolnictwa ISSA. Zarząd powierzył Prezesowi KRUS Maksymilianowi Delekcie stanowisko Wiceprezydenta Sekcji. Jest to nie tylko osobiste wyróżnienie dla Pana Prezesa, ale również i dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Serdecznie gratulujemy!

□ W dniach 6-8 kwietnia 1999 r. w Centrali KRUS gościła delegacja MSA w składzie: Jeanette Gros – Prezydent i Daniel Lenoir – Dyrektor Generalny. Oprócz rozmów z kierownictwem Kasy delegację przyjął Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Artur Balazs oraz Z-ca Przewodniczącego Sejmowej Komisji Europejskiej Stanisław Kalemba i członek tej Komisji Czesław Siekierski.